

Koninklijke Bibliotheek (KB) betreffende

Marktconsultatie

ten behoeve van Customer Identity Access Management

Colofon:	
Datum	28-9-2023
Versie	1.0
Status	Definitief

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
BEGRIPPENLIJST	3
1 INLEIDING	4
1.1 MARKTCONSULTATIE.....	4
1.2 DOEL MARKTCONSULTATIE	4
1.3 OPENBAARHEID MARKTCONSULTATIE	4
2 OVER KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK	5
2.1 ORGANISATIE	5
2.2 BELANGRIJKE CONTEXT VOOR DE NIEUWE OPLOSSING	7
2.3 HUIDIGE SITUATIE	7
2.4 BEOOGDE SITUATIE.....	8
2.4.1 APPLICATIELAAG IST & SOLL.....	8
2.5 VRAAGSTELLING MARKTCONSULTATIE	11
3 PLANNING VOORWAARDEN EN OVERIGE BEPALINGEN.....	12
3.1 PLANNING	12
3.2 VOORWAARDEN EN OVERIGE BEPALINGEN	12
4 MARKTCONSULTATIEVRAGEN	14

Begrippenlijst

Begrip	Omschrijving
Account	(optionele) Verbinding met een klant. Een account kan bestaan zonder dat er een klant aan verbonden is, dat is voor applicaties waar we alleen authenticatie voor verzorgen.
Attributen	Een enkelvoudig of samengesteld informatie-element dat onderdeel is van een Identiteit.
Authenticatie	Verificatie van een identiteit of account
Autorisatie	Het verlenen van toestemming (een bevoegdheid) aan een geauthentiseerde partij om toegang tot een bepaalde dienst te krijgen, of toestemming om een bepaalde actie uit te voeren.
AV (authenticatievoorziening)	Door de KB ingekochte SaaS-oplossing welke gebruikt wordt voor accountbeheer en authenticatie
Beheerinterface	Een interface specifiek voor Beheerders, waarin onder andere nieuwe koppelingen worden geconfigureerd, maar ook de actuele status van verwerkingen kan worden gevolgd
Beschikbaarheid	De mate waarin de oplossing toegankelijk is voor eindgebruikers, uitgedrukt als een percentage van de tijd, waarbij alle functionaliteiten en eigenschappen volledig beschikbaar zijn voor gebruik.
Gebruiker(s)	Een klant die gebruik maakt van een product of dienst
Klantgegevens	Gegevens van klanten waar de KB dienstverlener voor is en waar ook toegangsbeslissingen tot applicaties voor worden genomen.
KB-id	De (interne) sleutel voor alle klant- en account gerelateerde informatie.
Klantregistratiefunctie (KRF)	Gebruikersinterface voor beheer account-, klantgegevens, abonnementen en akoord gebruikersvoorwaarden.
Klantregistratiesysteem (KRS)	Door de KB zelfontwikkelde backend applicatie voor het beheer van klantgegevens.
Online Inschrijven (OI)	Web interface voor afsluiting van KB abonnement en beheer klant- en abonnement gegevens.
web-UI	Gebruikersomgeving bedoeld voor de gegevensuitwisseling tussen gebruiker en een webservice of een webapplicatie

1 Inleiding

1.1 Marktconsultatie

De Koninklijke Bibliotheek, hierna te noemen 'KB', voert deze schriftelijke open marktconsultatie uit ter voorbereiding van een openbare Europese aanbesteding voor een standaardoplossing CIAM.

1.2 Doel marktconsultatie

De hoofddoelstelling van de marktconsultatie is inzicht te krijgen in de mogelijkheden van de leveranciersmarkt voor en de interesse in wat de KB heeft benoemd als 'standaardoplossing CIAM', en ook feedback van de markt te verkrijgen op de huidige denkrichting.

1.3 Openbaarheid marktconsultatie

Deze marktconsultatie maakt geen onderdeel uit van de aanbestedingsprocedure en is voor alle partijen geheel vrijblijvend. De uit deze consultatie verzamelde informatie is openbaar met uitzondering van bedrijfsgevoelige gegevens, deze zullen vertrouwelijk worden behandeld.

De KB stelt een geanonimiseerd verslag op, waarin op hoofdlijnen de bevindingen van de marktconsultatie zijn samengevat. Dit verslag zal onderdeel uitmaken van de aanbestedingsdocumenten.

2 Over Koninklijke Bibliotheek

2.1 Organisatie

De Koninklijke Bibliotheek (KB) is de nationale bibliotheek van Nederland. Haar taak is het behouden en beschikbaar stellen van Nederlands cultureel erfgoed in gedrukte en geschreven, en in meerdere mate ook in digitale vorm. Sinds 31 augustus 1993 is de KB een zelfstandig bestuursorgaan, gefinancierd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

De KB is er als nationale bibliotheek voor iedereen. De KB verbindt mensen en woorden en draagt zo bij aan een slimmer, vaardiger en creatiever Nederland, nu en in de toekomst. In het [KB Beleidsplan 2023-2026](#) zijn voor de komende jaren de volgende strategische doelen geformuleerd:

1. **Lezen en digitale geletterdheid:** meer mensen de kans geven om te lezen en mee te doen in de informatiesamenleving.
2. **Onderzoeken en ontdekken:** versterken van de verbinding tussen onderzoek en samenleving.
3. **Duurzame toegang:** zorgen voor de verzameling in onze nationale bibliotheek.

Bij het nastreven van de doelen 1 en 2 verzorgen we diverse diensten voor zoveel mogelijk Nederlanders. Enkele voorbeelden van veelgebruikte diensten of programma's zijn:

Online Bibliotheek

Bij de [online Bibliotheek](#) kunnen leden e-books, luisterboeken en digitale tijdschriften lenen. Dit kan zowel via de online Bibliotheek-app als via de website. Met een collectie van bijna 40.000 e-books en 10.000 luisterboeken, en 524.000 gebruikers wordt de online Bibliotheek intensief gebruikt.

Delpher

In [Delpher](#) kan iedereen gratis miljoenen historische teksten woord voor woord doorzoeken. De teksten komen uit gedigitaliseerde kranten, boeken en tijdschriften uit de collecties van de KB en bijna 200 andere onderzoeksinstituten. Met jaarlijks bijna 3,3 miljoen bezoeken door 1,3 miljoen mensen is het 1 van onze grootste onlinediensten.

Openbare bibliotheekprogramma's

Samen met de openbare bibliotheken zet de KB zich in voor drie maatschappelijke opgaven: een geletterde samenleving, zoveel mogelijk participatie in de informatiesamenleving en een leven lang leren mogelijk maken. Als nationale bibliotheek leveren we een maatschappelijke bijdrage door lezen mogelijk te maken voor iedereen, ook kinderen en jongeren en mensen met een leesbeperking. Met de openbare bibliotheken bieden we

plaatsen waar mensen die vast lopen door een gemis aan digitale vaardigheden structureel terecht kunnen. Als bibliotheeknetwerk zetten we ons in voor de drie maatschappelijke opgaven met diverse programma's, zoals¹:

- [Bibliotheek en basisvaardigheden](#)
- [BoekStart](#)
- [De Bibliotheek op school](#)
- [Digitaal Burgerschap](#)
- [Aangepast Lezen.](#)

Laagdrempelige toegang, zo vrij mogelijk

Als nationale bibliotheek maken we onderzoeken, lezen, ontdekken en leren voor iedereen in Nederland mogelijk. Thuis en in de bibliotheek, online en offline. De maatschappelijke opgaven waarvoor we ons gesteld zien sluiten aan op een aantal duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties, waarmee een betere toekomst voor alle mensen en de wereld bewerkstelligd wordt. Voor deze marktconsultatie is de belangrijkste dat we onze collecties zo toegankelijk mogelijk beschikbaar stellen en we ons inzetten om 'publieke waarden' op het internet te waarborgen. Daarmee wordt bedoeld dat we in al onze dienstverlening zoveel mogelijk rekening houden met privacy, klimaataspecten en digitale veiligheid. Zo dragen we bij aan een optimale publieke toegang tot informatie (SDG 16.10).

Dit betekent dat we onze diensten liefst zonder inlogdrempel beschikbaar stellen. Maar omdat we naast historische ook zeer actuele content aanbieden, waarop auteursrecht geldt of een gebruiksrecht/licentie van toepassing is, is een bepaalde vorm van registratie of authenticatie soms noodzakelijk. Daarvoor gebruiken we momenteel 2 systemen: een standaardoplossing voor de authenticatie en een maatwerkoplossing voor de autorisatie. Omdat we toe zijn aan een vernieuwingsslag op beide systemen én we een flinke toename in gebruik voorzien, zijn we op zoek naar een vervangende oplossing.

¹ Meer informatie over de inhoud en omvang van deze bibliotheekprogramma's is tevens terug te vinden in het KB Beleidsplan [Woorden verbinden mensen](#).

2.2 Belangrijke context voor de nieuwe oplossing

De KB heeft een authenticatievoorziening die vanaf oktober onder de noemer 'single identity' de centrale authenticatievoorziening voor het hele bibliotheekveld wordt. Gebruikers zullen zelf hun account aanmaken, beheren en gebruiken om zichzelf te authenticeren bij de bibliothe(e)ken in Nederland (openbare bibliotheken en KB) naar keuze. Het single identity account wordt een voorwaarde voor het kunnen afnemen van online diensten bij bibliotheken (zowel voor gratis diensten waar een inlog voor nodig is als voor diensten waar een abonnement voor nodig is). Het vastleggen van abonnementen of andere persoonsgegevens is momenteel geen onderdeel van de authenticatievoorziening maar wordt verzorgd door de dienstverleners (cq aanbieder van een abonnement).

Randvoorwaarden voor de KB:

- De KB streeft naar dataminimalisatie, daarom bevat het account alleen gegevens die nodig zijn voor het uitvoeren van de authenticatiedienst (momenteel zijn dat gebruikersnaam, wachtwoord en contact-email, t.b.v. accountverificatie en -recovery). Applicaties die inloggen met Single Identity krijgen geen van deze gegevens, ze krijgen alleen een identifier (pseudoniem).
- De self-service accountregistratieflow dient (via redirects) te integreren in de registratie voor diensten ('registreer account of log in').
- De authenticatiedienst dient in staat is om per account-applicatie-combinatie een uniek pseudoniem uit te reiken.
- Voor de authenticatiedienst voorziet de KB in de nabije toekomst verdergaande samenwerkingen met het onderwijs- en erfgoedveld. Samengaan en federaties zijn beide denkbaar. Een beslissing daarover is pas na de aanbesteding aan de orde.
- Het is voor de KB belangrijk dat er geen verplichting is dat de gebruikersnaam een (uniek) emailadres moet zijn.

Voor diensten die door de KB geleverd worden, doet de KB de dienstautorisatie: het verifiëren dat is voldaan aan de voorwaarden voor toegang tot die dienst. Denk daarbij aan rechten die voortkomen uit een geldig abonnement of een vastgelegd akkoord met de gebruiksvoorwaarden. Deze diensten kunnen vervolgens de beschikking krijgen over relevante klantgegevens als er ingelogd wordt via SAML of OpenID Connect.

2.3 Huidige situatie

De kern van de authenticatie- en autorisatieoplossing van de KB bestaat momenteel uit twee applicaties: een Klant Registratiesysteem (KRS) en een Authenticatie Voorziening (AV). AV verzorgt accountbeheer en authenticatie. AV is een ingekochte SaaS-dienst. Het huidige

AV-systeem hebben we ingekocht als een systeem dat alleen bedoeld is voor accountbeheer (via API's) en inloggen, maar het is onderdeel van een bredere CIAM-oplossing.

KRS is een zelfontwikkelde backend applicatie voor het beheren van klantgegevens, abonnementen, akkoord op gebruiksvoorwaarden en rechten op diensten. KRS verzorgt ook de dienst-autorisatie voor diensten die door de KB geleverd worden (dienstautorisatie = beslissen of een gebruiker toegang krijgt tot een dienst).

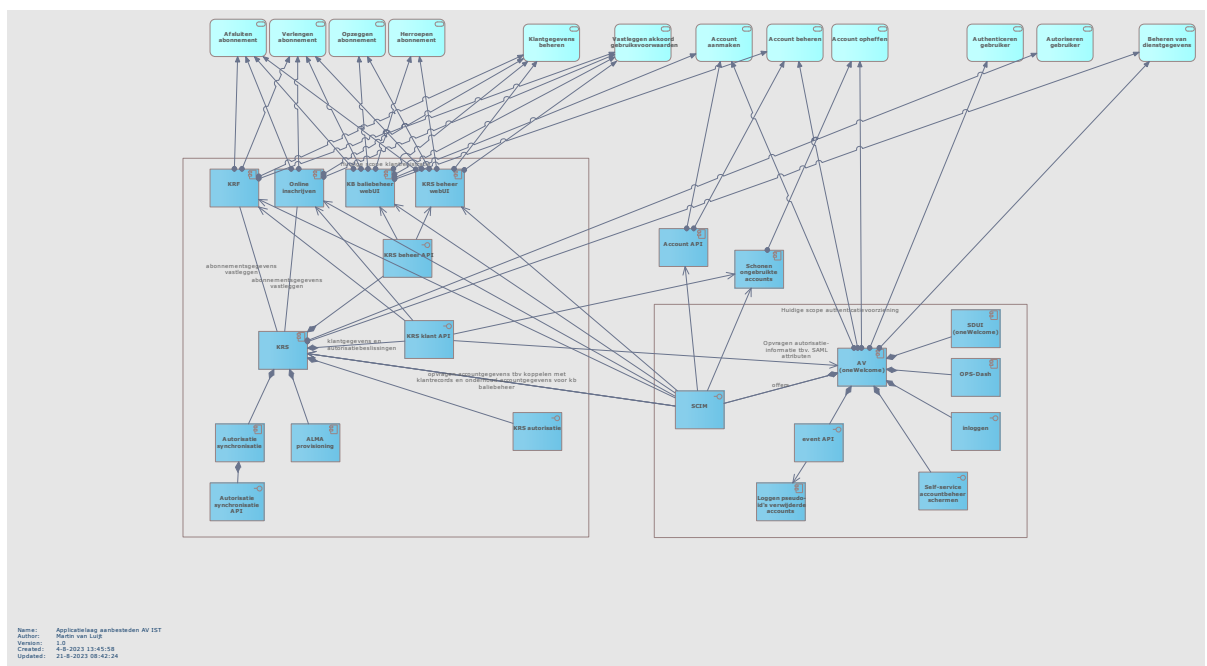
2.4 Beoogde situatie

De KB beoogd een standaard CIAM-oplossing in te kopen als een SaaS-dienst die alle functies van de AV overneemt.

Daarnaast zal de CIAM-oplossing alle functionaliteiten overnemen vanuit KRS, behalve het abonnementen beheer. De verwachting is dat het beheren van abonnementen zo specifiek is dat de KB dit onderdeel beter zelf in beheer kan houden.

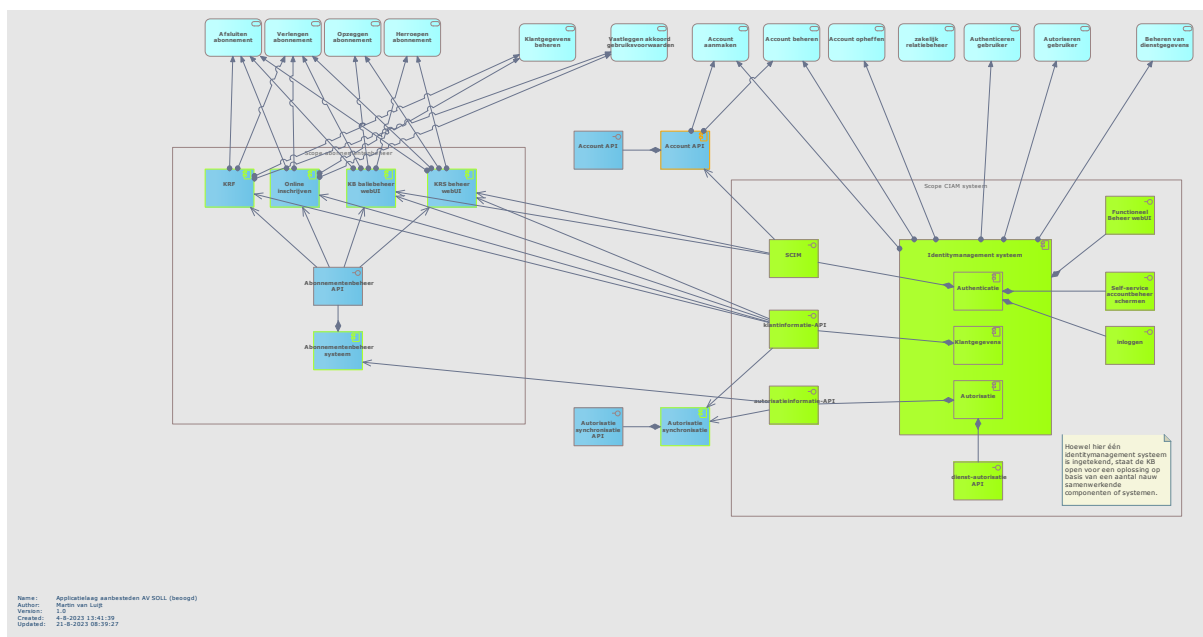
2.4.1 Applicatielaag IST & SOLL

De volgende twee tekeningen bieden een ingezoomde view op de ist- en soll-situatie. Het accent ligt op het beoogde verleggen van functies. NB. De belangrijkste web-UI's blijven bestaan (maar worden aangepast op de nieuwe situatie).

Figuur 1: Applicatielaag huidige AV & KRS (IST) – zie Bijlage 1

In de huidige situatie staan AV en KRS in het hart van de systemen met klantgegevens. Het zwaartepunt ligt bij KRS. Een aantal web-UI's verzorgt de gebruikersinteractie met KRS.

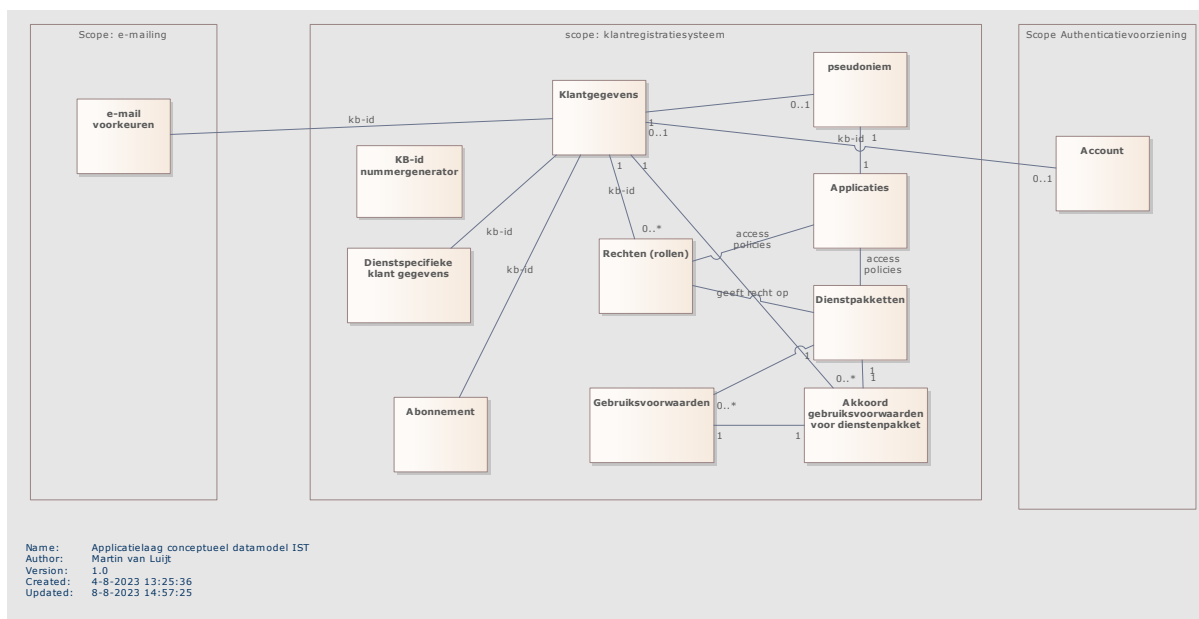

Figuur 2: Applicatielaag beoogde CIAM (SOLL) – zie Bijlage 2

Bovenstaande tekening laat de eindsituatie zien waarbij het beoogde CIAM-systeem in het hart staat en de KB daar een backend systeem voor het eigen abonnementenbeheer aan toevoegt. Voor gebruikers verandert er weinig tot niets, die blijven via de bestaande KB web-UI's (Klantregistratiefunctie - KRF en Online inschrijven - OI) en OB web-UI's hun abonnementen en klantgegevens beheren.

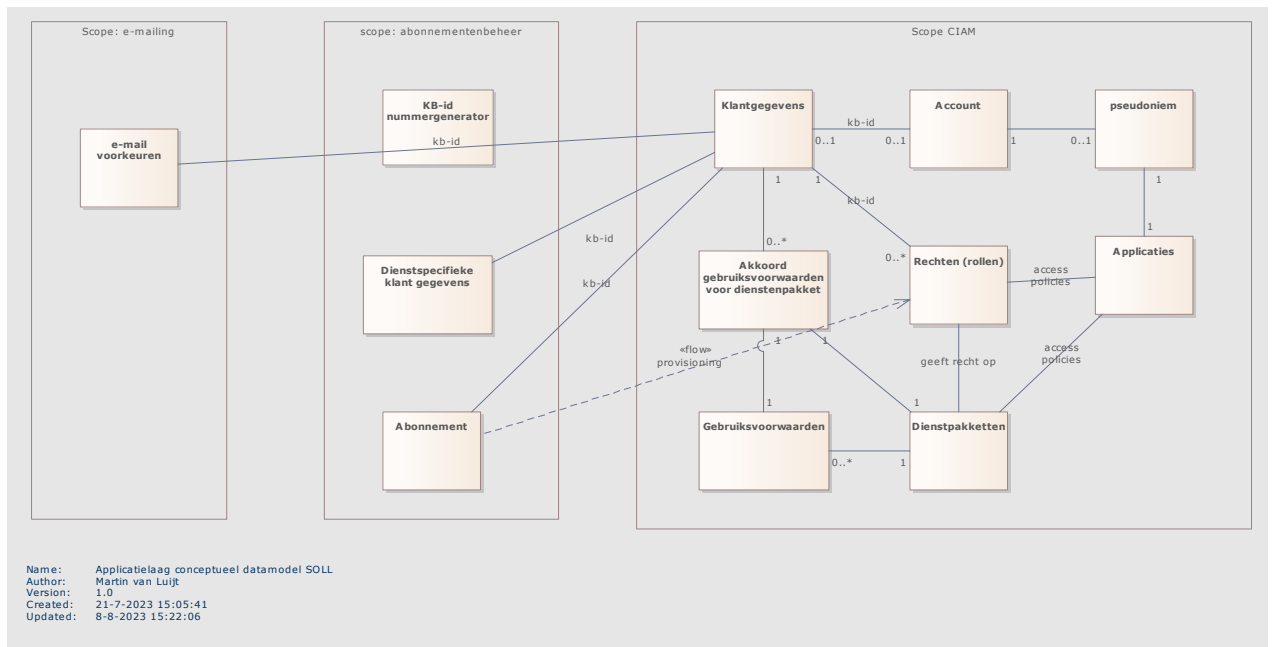
2.4.2 Data-views

De volgende twee tekeningen illustreren de beoogde veranderingen vanuit dataperspectief.

Figuur 3: Applicatielaag conceptueel datamodel IST – zie bijlage 3

Het conceptuele datamodel van de huidige situatie laat zien dat bijna alle klant gerelateerde gegevens in KRS zitten. De AV bevat alleen de accounts.

Figuur 4: Applicatielaag conceptueel datamodel SOLL – zie bijlage 4

Het conceptuele beoogde datamodel schetst de belangrijkste entiteiten en hun relatie. Klantgegevens zijn gegevens van KB en OB gebruikers waar de KB de dienstverlener voor is en waar we ook toegangsbeslissingen tot applicaties voor nemen (dienstautorisatie). Een account heeft een optionele verbinding met een klant. Een account kan bestaan zonder dat er andere klantgegevens bekend zijn, dat is de situatie van applicaties waar de KB alleen authenticatie voor verzorgt (bibliotheeksystemen van openbare bibliotheken bijvoorbeeld). Een gebruiker kan het account opheffen, maar dat leidt niet tot het verwijderen van de klantgegevens, die worden pas verwijderd als de gebruiker de dienstverleningsrelatie stopzet (direct door het opzeggen van een overeenkomst met de KB, of indirect door het opzeggen van de relatie met de openbare bibliotheek).

2.5 Vraagstelling marktconsultatie

We willen de marktconsultatie gebruiken om te toetsen of de verandering die we schetsen in de IST- en SOLL-tekeningen en datamodellen te implementeren is in bestaande CIAM-oplossingen, rekening houdend met de specifieke situatie en dienstverlening van de KB (zie paragraaf 'Belangrijke context'). We willen vooral weten of de verdeling van functionaliteit over het landschap goed past op de SaaS dienstverlening die we willen inkopen, of dat er betere opties denkbaar zijn.

3 Planning Voorwaarden en overige bepalingen

3.1 Planning

Activiteit	Planning
Publiceren Markconsultatie (Tenderned)	29-09-2023
Uiterste moment voor het stellen van verduidelijkingsvragen betreffende de marktconsultatie	06-10-2023 en 17:00
Uiterste moment voor het beantwoorden van gestelde vragen door de KB	12-10-2023 en 17:00
Uiterste moment indienen beantwoording Marktconsultatie	19-10-2023 en 17:00

De marktpartijen kunnen aan bovenstaande planning geen rechten ontlelen. De Koninklijke Bibliotheek behoudt zich het recht voor om de planning te wijzigen of de marktconsultatie te staken.

Geïnteresseerden worden gevraagd de antwoorden op de vragen uit de marktconsultatie via de berichtenmodule in TenderNed, in Word-format, in te dienen.

De KB behoudt het recht om naar aanleiding van de gegeven antwoorden op de marktconsultatie met de geconsulteerde partijen in gesprek te gaan ter verduidelijking van de gegeven antwoorden.

3.2 Voorwaarden en overige bepalingen

Ten aanzien van de marktconsultatie en dit marktconsultatiedocument zijn de volgende voorwaarden en bepalingen van belang:

- De Koninklijke Bibliotheek benadrukt dat zij zich nog in de oriënterende fase bevindt en deze marktconsultatie geen onderdeel uitmaakt van een aanbesteding. Verkregen inzichten uit de marktconsultatie gebruikt de Koninklijke Bibliotheek (waar relevant) in de voorbereiding van een aanbesteding en de aanbestedingsstukken. Aan de in dit marktconsultatiedocument gegeven uitgangs- en aandachtspunten kunnen dan ook geen rechten worden ontleend: het kan zijn dat de Koninklijke Bibliotheek deze uitgangs- of aandachtspunten of de in de marktconsultatie verkregen inzichten niet gebruikt in een aanbestedingsprocedure.
- Deelname aan de marktconsultatie biedt geen enkel recht op het verkrijgen van een opdracht en de marktconsultatie dient uitdrukkelijk niet om een voorselectie te maken

van gegadigden in het kader van een vervolgtraject. Bij een publicatie van een aanbesteding waarin gegevens verkregen uit deze marktconsultatie worden gebruikt, zullen (verslagen of samenvattingen van) de reacties van de betreffende marktpartijen worden gepubliceerd (zoals hiervoor gemeld) en hebben alle bedrijven die hierop inschrijven evenveel kans om voor gunning in aanmerking te komen, onafhankelijk van het wel of niet meedoen aan deze marktconsultatie.

4 Marktconsultatievragen

Middels antwoorden op de onderstaande vragen kunt u aangeven hoe uw organisatie aan de gevraagde aspecten inhoud geeft.

Nr.	Vraag	Toelichting
4.1	In paragraaf 2.4 heeft de KB haar beoogde situatie geschetst. Wat is uw visie op de beoogde situatie? In hoeverre is een standaard CIAM systeem een mogelijkheid gezien de geschetste context? Indien u een minder positieve visie heeft op de beoogde situatie in relatie tot de context, hoort de KB graag waarom u dit niet passend vindt en welk alternatief u zou voorstellen.	De KB wil weten of de opdracht haalbaar is en de gestelde randvoorwaarden realistisch zijn.
4.2	In hoeverre acht u de manier waarop de KB de authenticatiedienst als zelfstandige functie positioneert i.c.m. een optionele relatie met klantgegevens haalbaar?	De KB wil weten of de huidige klantadministratie blokkerend is voor herinrichting van CIAM.
4.3	Is het gebruik van een pseudoniem per gekoppelde dienst mogelijk? En zo ja, zijn de pseudoniemen binnen uw oplossing te herleiden naar 1 overkoepelende (systeem)identiteit? Bijvoorbeeld door middel van een	

	koppeltabel, waar alle pseudoniemen van een gebruiker gerelateerd zijn aan de overkoepelende identiteit.	
4.4	De KB voorziet een migratie waarbij als eerste de authenticatiefunctie in gebruik wordt genomen en daarna pas de autorisatiefunctie en de klantgegevens toegevoegd worden. Een korte implementatie periode met minimale verstoring van de dienstverlening is met name voor de authenticatiefunctie van groot belang. Wat is uw visie op deze transitie? - Welke risico's ziet u. - Wat is volgens u een realistisch tijdspad. - Welke impact heeft deze transitie op de bestaande koppelingen (SAML, OIDC)	De KB is op zoek naar een migratie met zo min mogelijk overlast voor de eindgebruiker en voor onze dienstverlening.
4.5	Welke onderwerpen zijn van belang maar niet aan bod gekomen, en welke tips wenst u de KB mee te geven bij de uitvoering van deze aanbesteding.	Geef per onderwerp aan wat het belang is en hoe de KB daar in de aanbesteding mee om kan gaan.